

MAGYAR KURIR

Bétsből, Februárius' 24-dikén 1818.

Frantzia Ország.

E' folyó hónapnak 10-dikét követő éjtzaka kitsibe mult, hogy Hertzeg *Wellington* egy istentelen gonosz szándék meg nem fosztotta Európát, sőt az egész emberi nemzetet. Mikor éppen éjfél után egy óra tájban szállására kotsizna a' Hertzeg Párisban, egy pistolyt kilöttek utánna. De szerentsére sem magát a' Hertzeget, sem a' kotsiját nem érte a' lövés. A' bakon álló inas mindjárt a' lövés után látta, hogy egy ember nagy sebességgel szaladott. A' környülállások szerint a' gonosztévő valamely strázsakunyhó megé vonta magát, és abban a' szempillantásban jött-ki a' lesből, mikor a' kotsi azon helyhez megérkezett. A' Hertzegnek szállása előtt álló két strázsák éppen a' kapu alatt állottak, és tsak azután vették észre a' dolgot, minekutánna az el nem sült; egyszeribe utánna szaladtak ök a' gyilkosnak, de setét lévén, hamar elvesztették azt. Hanem most a' Politzia nyomozza a' gyilkost, és reménylik, hogy világosságra fog jönni, hogy mitsoda ember mert arra az iszonyú vakmerőségre vetemedni.

Az az előtt való éjtzaka pedig a' *Tüilleriában*, a' *Madam Testörzőji* szálájának keménye kigyúladott, de hirtelen segítség jöven, minekelötte kár esett volna, a' tüzet eloltották.

A' *Pair* Kamarájának e' folyó hónap 9-dikén tartott ülésében Politzia' Ministere Gróf *de Cazes*, mint tsak most

kineveztetett *Pair*, a' szokott rendtartások szerint bemutatattott a' *Paireknek*, ét azoktól elfogadtatott.

* * *

Minekutánna a' Követek' kamarájának 5-dik Februáriusi ülésében a' Rekrutázás törvényének utolsó Tzikkelyei fellett való megfontolgatások végződtek volna, az egész Törvényt vették-fel, és voksolásra került a' dolog. 239 jelen volt vokok közül, 147 mellette, és tsak 92 volt annak ellene, úgy hogy 55-el lévén amazok többen, a' törvény elfogadtatott. Unalmas volna elő adni, hogy mitsoda meghányásokon vetéseken ment egyenként minden Tzikkely által; inkább tehát úgy közöljük azokat, a' mint azok megállítottak, és bevetettek. Előre is mindazáltal javasoljuk azoknak a' kik a' következőket haszonnal akarják olvasni, hogy a' multt esztendeji *M. Kurir*' 50-dik számú darabját mindjárt elől megtekinteni ne terheltessenek. I. Osz t á l y. 1-ső Tzik. Az Armadia számára szabadon verbuáltatnak a' katonák, ha pedig ez a' mód elégséges nem lenne, kisztetések által gyűjtetnek azok, mint a' II-dik Osz t á l y b a n ki van szabva. A' 2 dik 3- és 4-dik Tzikkely ugy maradt mint volt. A' II dik Osz t á l y b a n, a' 5 dik Tzikkelyen ez a' változás tétetett: a' Departamenteknek Legiójik békesség idején 240,000 (nem 150,000) emberből álljanak. A' Kamarának esztendőnként való voksolása elvettetett. A' 6-dik Tzikkely ezen hozzáadással bővítettett: A' felosztási La-

istromokon kívül az önként való alku által lett katonáknak Laistromait is be kell a' Kamaráknak mutatni. A' 7, 8, 9, 10, 11, 12. Tzikkelyek megmaradtak. A' 13-dik így változott: A' jegyző könyveket megvizsgáló Tanács, a' Prefektus előlülése alatt, a' Departamentum közönséges tanácsának egy Tagjából, és egy Generalisból vagy katonatisztből álljon. Ez a' Tanács a' helyheztesítéshez képest a' kerületnek vagy kantonnak fő városába megy. A' 14-dik *Tzikkely* különben megállott, hanem ezt, hogy a' kinek egy testvére már zászló alatt szolgál kivéttetik a' szolgálat alól, így magyarázták, hogy az alatt azt a' testvért is kell érteni, a' ki mint Tiszt, vagy Generalis, vagy mint Testőrző úgy szolgál, a' kinek pedig csak képviselője van a' seregnél, ennek testvére nincs a' szolgálat alól kivéttetik. — A' 15-dik *Tzikkely* ezzel a' hozzáadásal nevedett; csak azon Vallásbeli felekezethez tartozó ifju Theologusok vétettek - ki a' szolgálat alól, mellynek Egyházi szolgálit a' Status fizeti, úgy nem különben csak azok az Oskolai Tanítók, a' kik magokat a' közönséges Tanítás' legfelső Tanácsának adandó kezekirásánál fogva 10 esztendeji szolgálatra lekötelezik. — Arra nézve hogy a' Legio Regiment 's a' t. neveket kelljen é megtartani, azt tselekedte a' Biztosság, hogy előljáróban e' helyett *Legio* ezt tette *Corps*, e' helyett *Legionarius* ezt tette *Katona*, a' *Veteranusok* *Legiója* helyett pedig ezt *Reserva*, és a' Királynak választására hagyta a' dolgot. — A' 16-dik *Tzikkelynek* az elejét homályosnak találták, azért hát így igazították-meg: Ha azok az ifjak, kik számjaiknál fogva a' Kantontól állitandó Rekrutáknak kijegyeztettek, magokat olyan okoknál fogva mentenék, mellyeknek el- vagy nem fogadása, némelly az ő állapotjokat, és polgári jussaikat illető törvényes kérdé-

seknek előre való megfejtésétől függ, és ha a' törvény mentségeiket helyeseknek találná, azokat az ifjakat kell kiállitani, a' kik amazok után következnek számjaiknál fogva. Ugyan ezen *Tzikkelynek* a' vége így ítéttett: Az ítélőszékek minden haladék nélkül hozzanak ítéletet, az appellálást fentartván. A' 17-dik *Tzikkely* megállott. — A' 18-dikban, melly a' maga helyett állitandó katonákról szól, ahoz, hogy csak 30 esztendőn fellyül ne legyen az állitandó személy, még ez adattott, vagy 35-ön fellyül abban az esetben ha katona volt. A' 19-dik *Tzikkelyen* semmi változás nem esett, csak azt jegyezte-meg reá az Elölülő, hogy valamint az egész Törvényjovallásban, úgy itt is e' helyett *Legio*, *Legionariusok* mint már fellyebb említettük, inkább a' *Corps* és *Katona* neveket kell tenni. A' 20-dik *Tzikkelyen* ez a' változás ítéttett: a' szolgálatnak ideje 6 esztendő, kivévén az 1816-dikban állitott rekrutákat, kik csak 5 esztendeig tartoznak szolgálni. A' III-dik *Osztálynak* mind két *Tzikkelyei* megmaradtak. A' *Veteranusokrol* szóló IV-dik *Osztály* hosszúsas meghányás vetés után így állapittatott-meg; 23) *Tzikkely*. Azok az al-tisztek, és köz katonák, kik honnyaikba vissza tértek, minekutánna szolgálatjoknak ideje kitelt, *Veteranus* név alatt, köteleztetnek hat esztendeig magokat készen tartani arra, hogy ha háborus világ lenne, felfegyverkezsenek, és Departamentjeikben hadi szolgálatot tegyenek. Békesség idején nem lehet ezeket szolgálatra kisztetni, hadidején is csak törvény erejénél fogva tartoznak katona osztályjoknak határán túl menni. 24) *Tzikkely*: A' hajdani altiszteket 's közkatonákat nem lehet újra katonáskodásra hajtani, ha csak új alkura nem akarnak magok lépni; tsupán csak a' tartományi szolgálatra köteleztetnek ők. Még ettől is menttek legyenek a' 32 eszten-

dős, vagy 12 esztendő-t szolgált, és sebjeik vagy más bajaik miatt elbotsáttatott altisztek 's közkatonák.

* * *

Scheffer úrnak, kiről több ízben emlékeztünk, egy *Esneaux* nevű mentője akadt. Ez egy ilyen forma munkátskát irtt: *Reflexim sur le procès de Mr. Scheffer*. A' fenyítő politzia *Esneauxt* ezért a' könyvért kérdőre vonta. Febr. 7-dikén már annyira ment a' pere, hogy a' Kir. Fiscus három hónapi tömlötöl, és 500 Frank pénz fizetést projektált etlene, a' többek között ezen erősséggel élvén: *Esneaux* úr *Bonapartét* szer feltételei, és azt állítja, hogy a' közönséges vélekedés volt az, melly őtet *Elbából* kihivta, és elébbi fényére emelte. Mi a' bevádolt személynek azt szemére nem hányjuk, hogy ő *Bonapartét* ditsérte; ha annak valósággal nagy talentoma volt, meg lehet azt annélkül is esmerni, hogy lázszató legyen az ember; a' *Bourbonok* olyan nagy lelkűek, hogy elszenvedik, hogy annak a' férfiúnak hadi talentumairol beszéljenek, a' ki sok ideig vezérlette seregeinket: de ez a' férfiú Usurpátor volt.

Nagy Britannia.

A' Parlamentum' mind két házainak legutolsó üléseiben valami nevezetes, vagy olyan dolog, melly már ez előtt is szóban nem lett volna, elő nem fordult. Mind öszve is azt említhetjük meg azokból, hogy Lord *Sidmouth* Febr. 2-dikán az Ország' állapotját illető megigértt papirosokat a' felső házban benyújtotta, mindazonáltal abbéli jóválló szándékát, hogy azokat egy titkos Biztosságnak adassa megvizsgálás okáért, máskorra tartotta fel. mivel *Landsdowne* és *Holland* Lordok, kik úgy nyilatkoztatták ki magokat hogy arra reá nem fognak állani, ekkor éppen nem voltak jelen; Lord *Ossory-*

nak meghalálózása miatt. Az alsó házban pedig tellyességgel nem volt ülés; mivel csak 55 tagok gyültek öszve. Lord *Sydmouthnak* jóvállása a' következő napi ülésben csak ugyan megállott.

A' több Parlamentumi dolgok között mostanában különösen arra volt a' közönségnek figyelmetetsége függesztve, hogy vallyon betelleyesedik-e az, a' mit mint bizonyost úgy beszéltek, hogy legközelebb egy-olyan törvényjóvállás fog a' Parlamentumban elő fordulni, melly szerént a' Ministerek magokat bátorságba akarják helyheztetni, a' *Habeas Corpus* Akta' felfüggesztésének következésében történt tömlötözések miatt ellenek indítandó perekben. Erre a' *Courier* azt a' jegyzést teszi, hogy ezt a' törvényjóvállást éppen nem kell úgy nézni, mintha a' lelkiismeret vádolná a' Ministereket, hanem úgy, hogy ők ennél fogva, igen okosan, bátorságban akarnak lenni, hogy holmi haszontalan emberek őket törvénybe ne idézhessék, a' mire a' *Hone*' számára adakozók az ilyeneknek is könnyen adnának pénzt.

A' Regens Printz a' multt hónapnak az utólján *Brightonból* minden előre való nagy készületek nélkül *Windsorba* elutazott. Akkor eleinte azt beszéltek, hogy az lehetett ennek az oka; mivel a' Királyné ő Felsége beteges állapottal lévén, azt akarta ő Kir. Herczagsége meglátogatni. De utóbb tudták meg, hogy a' Királynének semmi baja sem volt, sőt hogy ennek a' hónapnak 18-dikára nagy társaságot (Cercle) rendelt ő Felsége a' fő városban. Némelly újságírók tehát olyan forma hirt beszélnek, hogy a' Regens Printz azért tette volna az említett utat, hogy Felséges Anyával, a' *Clarencei* és *Cambridgei* Herczegeknek, két *Hessen-Casseli* Printzaszszonyokkal nem sokára lejendő egybekeléseket, valamint *Ersébeth* Angliai Printzaszszonynak, a' Regens

Printz testvérjének, a' *Hessen-Homburgi* Örökös Printzel készülő özvepárosodását közölje. De mind ez még tsak hír.

Londoni újabb tudósítások szerint a' *Clarencei* Herczeg egy Dániai Printzaszszonyt fog feleségül elvenni. A' *Hessen-Homburgi* örökös Hertzegnek, és *Ersébeth* Kir. Herczegaszszonynak házassági egybekeléseket pedig már olly bizonyosnak hirlelik, hogy annak már az idejét is meghatározták, nevezetesen, hogy a' közelebb ránk jövő Husvét után mind járt meg fog az esni. A' Herczeg 1769-dikben Julius 30-dikán; a' Printzaszszony pedig 1770-ben Májusnak 22-dikén született, és így az első 49-dik, az utolsóbb pedig 48-dik esztendőben van. A' Hertzegaszszonynak 15,000 font Sterling esztendői jövedelme van, de ugy van a' hire, hogy 40,000 font Sterling menyaszszonyi ajándékot fog kapni.

Angliában az ablakoktól adót kell fizetni. Sok szegény emberek magokon könnyíteni akarván, hogy minél kevesebbet kelljen nekik kiadni, azokat az ablakjaikat, mellyek nélkül ellehettek, becsináltatták, és tsak az elmúlhatatlanúl szükségeseket hagyták szabadon. Ennél fogva a' levegőnek természetesen meg kellett szorulni, és a' forró hideglelésnek terjedése előmozdított. Most már tehát hogy még utálatossabbá tegyék az ablakadót, *forró hideglelés'* taksájának nevezik azt. — Ha igaz az, hogy az ablakadót most ollyan szorosán fogják Angliában, hogy még a' melegágyoknak ablakaiktól is külömbség és tekintet nélkül meg kell fizetni a' rendes adót: ugyan sokba kell a' kertészkedésnek kerülni ott, és aligha sokan le nem mondanak a' kora tseresznyének, szilvának's a' t. kivánságáról, kimondhatatlan költséges lévén a' melegágyoknak tartások.

Az a' *Thistlewood*, kit a' Spafieldsi lázzadás' alkalmatosságával a' multt esz-

tendőben befogtak, Felség' sértéssel vádoltak, de utóbb az öregebb *Watsonnal* ismét szabadon bocsátottak e' folyó hónapnak 3-dikán, a' belső dolgokra ügyelő Minister Lord *Sydmouth*hoz e' következő értelmű levelet küldötte: „Milord! Már több ízben zörgettem az úrnál, hogy elégtételt kapjak azon méltatlanságokért, mellyeket Uraságodtól mintakkori Status Titoknoktól szenvednem kellett; de semmi választ nem kaptam. Kéntelen vagyok tehát más hangon írni az úrhoz, és azt az elégtételt kívánni, melly engemet mint betsületes, és megsértett személyt illet. Magára hagyom Uraságodra a' fegyverek' kiválasztását; kardhoz vagy pisztolyokhoz áll-é inkább? Maga Uraságod határozhatja özvejövetelünknek helyét is meg; a' mi az időt illeti, én a' hallogatással tellyességgel be nem érem, hanem egyszeribe választ kérek. — *Arthur Thistlewood*.” — Lord *Sidmouth* kapván ezt a' levelet, egyszeribe a' törvényszék elébe adta a' dolgot. A' Lord, 7-dikben reggel maga személyesen megjelent, és esküvéssel állította, hogy az előmutatott levél *Thistlewood*tól való, a' mit onnan tud ollyan bizonyosan; mert már több levelet is kapott, ugymond, tőle. Megesküdt ugyan arra, hogy az a' levél *Thistlewood'* írása, még egy más személy is, a' ki *Thistlewood*nak az irását jól esmerte. E' meg lévén Fő-Biró Lord *Ellenborough* egyszeribe mindjárt parantsolatot adott ki *Thistlewood*nak megfogására.

Spanyol Ország.

Spanyol Kir. Herczeg *Don Carlos*-nak felesége *Maria Francisca de Assisi* K. Herczegaszszony, a' multt hónapnak 31-dikén reggeli 7-ed fél órakor szerentsésen egy kiseded printzet szült, kinek *Károly Lajos Maria Ferdinand* név adódott a' Sz. Keresztségben. A' Ki-

rály és a' Királyné ő Felségek tartották a' kisdéd Printzet a' keresztvízre. Nagy öröm volt e' szerentsés történeten az Udvarban. Három nap egymás után nagy gálla volt, és külömbféle jelek adták a' közönségnek is, az Udvarnak örömét tudtára.

A' Spanyol Országi Finantzminister nagyon is buzgó a' Papságnak adózás alá vettetését tárgyazó Bulláknak végrehajtásában. *Catalonia* tartományának Juntája már minden Dézmát akár világi akár papi volt az, egyformán és minden kivétel nélkül adózás alá szorított. Azonban a' Király ő Felsége kinyilatkoztatta hogy a' multt esztendeji Aprilis 15-dikéről szolló Pápa-levelének ereje szerint minden a' Világi vagy Klastromi Papokat illető Dézmák menttek legyenek az adótol. — A' mellyadót pedig már a' Papságtól ez alatt a' szín alatt bevetettek, azt minden haladék nélkül vissza kell ismét annak szolgáltatni.

Spanyol Amerika.

Régen irtunk már Spanyol Amérikárol. Most egy summába foglaljuk azt, a' mi itt, nevezetesen pedig *Mexicóban* a' multt esztendei Julius 17-dikétől fogva Oct. 5-dikéig történt. Az Insurgensek egyes tsapatokban nem maszszában harztoltak. *Hidalgo* Papnak a' halála olly szerentsés fordulást tett az itt lévő környülállásokon, hogy a' Vice-Király attól fogva tellyes hatalommal uralkodik. A' tengerpartot *Vera Cruz*tol fogva egész *Tampicóig* a' Király részin lévők bírják. Hanem a' fő város, és *Vera Cruz* között való közösülés, ha mindjárt szakadatlanul folyik is, de tsakugyan nem mentt minden veszedelemtől. Ezt a' helyet választotta *Mina*, magokat elszántt társaival szerentse próbálásának piatzává. Előszöri kedvező szerentséje után majd hirtelen megfordult a' kotzka reá nézve.

Kikergettétvén abbolaz erősségből, mellybe a' Királyi seregek előtt vonta magát, legjobb vezéreitől megfosztattatván, Augustusnak vége felé tsak 600 embere volt neki, kikkel utobb semmit nem kezdhetett, nagy szerentse lévén reájok nézve, hogy ha a' Királyi seregek üldözéseit elkerülhették. Ugy látszik mintha már *Mina* megvetette volna a' plánumot, hogy a' Nyugoti Tartományokban egy idejig órájig való Kormányt állittson-fel; mert az ő közte és *Torres* közt folyt levelezésekből kisül, hogy ők egymásnak Excelentziás titulust adtak, és a' mondott Kormánynál General-Lajtnánti rangal lettek volna. De *Mina* planuminak nem kedvezett a' szerentse; mert a' mint már említettük, ötet elfogták, és a' rebelliseknek sorsa várakozik reá.

Orosz Birodalom.

Népeit pallérozni, és minden tekintetben boldogítani kívánván az Orosz Császár ő Felsége, most ismét egy igen szelid Végzést tétetett közönségessé, mellyel a' gyilkosoknak 's más nagyobb bünösöknek orrok' lyukaiknak felhasogatását diktáló Törvényt erejétől megfosztja: Ez a' Császári Parantsolat így van: „Eddig az orrlyukaknak felhasogatása ollyan bünösökön követődött-el, kik halálra szententziáztattak ugyan, de kegyelmet nyertek, és nehéz munkára ítéltettek. Ezt a' büntetést hajdan, a' mint a' régi rendeléseknek tutajdonságaikból ki lehet hozni, azért hozták-be, hogy az emberi társaságból kiteszittatott gonosztévőkön, istentelen tselekedeteiknek valamelly eltörölhetetlen jele maradjon-fenn, minél fogva örökre akadályoztassanak-meg az ollyanok az emberek' társaságába való visszajöretelekben, és fosztassanak-meg rendeltetések' helyéről való minden eltávazásokbeli alkalmatosságoktól. Birodalomban a' belső Politzia' mostani hely-

keztetését megfontolván, minthogy a' gonosztévőkre való vigyázás arra nagyon bizva: tehát ez a' kétfős büntetés ma haszontalanná lett, és e' szerént mi azt, mint olyat, melly az emberiség' törvényeivel ellenkezik, eltöröljük, és a' Kormányozó Tanátsnak ezennel parantsoljuk, hogy a' szükséges rendelkezéseket tegye-meg, a' végre, hogy a' jelen való Császári Parantsolatnak vétele után, mindenütt szünjön-meg az orr Iyukainak felhasogatásabeli büntetés, és többé semmi törvényes ítéletben még csak említés se tételődjön róla."

P r u s s z i a.

A' Berlini Universitásban tanuló Ifjuság e' folyó hónapnak 9-dikén inneplette Tanítóinak jelenlétében azt a' napot, mellyen a' Király ö Felsége a' hazáért való hartzolásra mindeneket meghívott, melly harczban az ezen Universitásbeli Ifjuságnak is megengedődött ekkor részt venni. A' pompát fényesebbé tette Herceg *Blüchernek*, Gróf *Geisenau*, és *Tauntzien* ö Exc.joknak, — *Altenstein*, *Boyen*, és *Klewitz* Miuistereknek, és sok más Fő Uraságoknak jelenléttek. Egy *Schütze* nevü Ifju Theologus beszédet tartván ezen alkalmatossággal, elevenen megmutogatta, hogy a' korábbi esztendőkbeli szerentsétlenségek után, tsupán csak annál fogva rázhatta-le az Ország az idegen tirannusságnak jármát magáról, hogy minden Rendek öszvefogtak; békesség idején is csak ez az öszvefogás boldogithatja az Országot. Utóbb a' tanulókra térvén, azt tette nekik kötelességekké, hogy ne holmi haszontalan törekedésekben, hanem az egésznek közönséges boldogságában keressék ditsős-

ségeket, ha a' hazát igazán szeretik. Ezután a' deák berekesztő éneket elénekeltek, és minden jelenlévőket kimondhatatlan szent érzések foglaltak-el.

Svétzia és Norvégia.

A' Koronaörökös' születése napja a' multt hónapnak 26-dikán egyebek között az által innepeltetett-meg, hogy a' Stockholmi várörző sereg számára, egy új Invalidusok Intézete szenteltetett-fel ez alkalmatossággal, ez alatt a' név alatt *Károly Katona-Ispotály*. Megesvén a' katonáknak mustrája és az Istentisztelet, egynébány Bibliák osztattak-ki, mellyeket a' *Biblia Társaság* e' végre ajándékozott. Ezen fellyül a' Király még a' város szegényeinek 3000 Bancotallérokat, és 100 öl fát ajándékozott, mellyeket azon 150 öl fával, és 200 hordó kromplival együtt, a' mit a' Koronaörökös már az előtt ajándékozott, a' Fő Helytartó egyszerre osztott-ki. Károly napján vagy is a' multt hónapnak 28-dikán az egész várbelyi katonaságot megajándékozta a' Koronaörökös, és a' város szegényei ismét 1500 Bankótallérokat kaptak.

B é t s.

Ö Felsége a' *Portugallia*, *Brasilia*, és *Algarbia* egyesült Országoknak Királya, Cs. K. Austriai Rendkívül való Követ Gróf *Eltz* ö Exc.ját, a' Portugalliai *Christus'* Rendjének Nagy Keresztjével, és Cs. K. Követségi Tanátsos *Neveu* Bárót ugyan azon Rendnek Commandeur Keresztjével megtisztelni, Fels. Urunk pedig mind a' két Méltóságnak az említett Kereszteknek elfogadását és hordhatását kegyelmesen megengedni méltóztatott.

S z á z forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Febr. 20-dikán 286 $\frac{1}{3}$ — 21-dikén 285 $\frac{7}{8}$ — 23-dikán 288 $\frac{1}{2}$ — forintot

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pestről Febr. 12-dikén. — Felsőleges Urunknak születése napját Pesten is meginneplették e' folyó hónapnak 12-dikén. A' Nagy Templomban, az Universitas és a' Piarista Szerzetesek Templomában pompás Istentisztelet tartatott ez alkalmatossággal. Az első Templomban Főtiszt. és Mélt. Püspök Báró *Perényi Károly* ő Nga szolgáltatta a' Nagy Misét, mellyen a' N. M. Curia, a' Tek. Vármegye, és a' Város' Tisztviselőji a' polgársággal egybegyülekezve voltak. Az Universitas Templomában Főtiszt. Püspök *Makay Antal* úr vitte végre a' Miséhez tartozó szent foglalatosságokat. Jelen voltak itt az Universitasnak Professorai, a' tanuló ifjakkal egyetemben. A' Piarista Atyák' szerzetének Templomában Főtiszt. Provincia-*lis Bolla Márton* úr szolgáltattott Misét, és annakutánna Tiszt. *Eschner Constantin* úr a' második Grammatikai Oskolának Professora Predikáziót tartott. — Az egész Istentisztelet alatt a' kiállított katonaság több ízben salvét lött.

Perlakról Jan. 27-dikén. — *Szoboticzán* Szala Vármegyében, egy *Der-simerecz* nevű falúból való éltes házaspár ennek a' hónapnak 18-dikán inneplette házassági életének 50-dik esztendjét. A' férjnek neve *Horváth György*; 72 esztendős, — az aszszonyé pedig *Böthi Borbála*, 70 esztendős; jobbágyemberek. Az ilyen alkalmatossággal szokásban lévő czeremoniák végre vitettek. A' mi az egész dologban legkülönösebb ez, hogy a' jubiláló házaspárnak két fíjaitól 's két leányaitól 18 unokái, és három unoka' gyermekei vannak.

Elszökésre való különös kedvező alkalmatosság.

*Babeouf*ót és három bünös társait más 6 foglyokkal együtt egy kotsin vitték

MontSt.Michel felé. Három pandur (Gens d'armes) volt mellettük. Ütközben a' szekérnek a' kereke eltörvén, ugyan hogy is el ne törött volna, a' kotsissal együtt 11 ember alatt, pedig kérdés, hogy a' pandurok lóháton voltak-é?) más szekeret kén-telenítettnek szerezní; de a' mellyet találtak arra hatnál több fel nem fért; 4-nek tehát gyalogolni kellett, és éppen *Babeouf*ót és társait érte ez a' sors. A' szekér mellett két pandur maradt, ezek mellé pedig egy jutott. Történt azonban, hogy ez a' *Babeouf*ék mellé adott pandur megbetegszik, úgy hogy te-lyességgel nem bírta magát. A' foglyokat, kik mellé rendelve volt, elhagyni nem merte, velek pedig nem mehetett; mit tsináljon tehát? Fogja hirtelen sebes postát küld *Virébe*, hogy segítség jöjjön. A' sebes postának, a' mint nyargalt, elveszett a' kengyelvasa, úgy hogy éppen nem mehetett sebesen. A' melly pandurok a' szekéren lévő foglyokkal voltak, azt gondolván, hogy a' segítség majd nem sokára ott terem, folytatták utjokat. A' nap lemegy, igen nagyon setét éjtzaka lesz, — még az eső is megered. Illyen körülállások között, a' *Viréből* várt segítség idejében meg nem érkezhétvén, *Babeouf* és társai beteg kísézőjüket nem strázsálták addig, míg azt más egésségek felváltanák, hanem éltek a' jó alkalmatossággal, és odább állottak. Eljön a' segítség és tsak a' beteget találja. A' kísézőket kérdőre vonták, és minden magok mentése mellett esztendeji tömlöztze itélték. Hanem utóbb több hitelre méltó tanubizonyságokból kitetszvéen ártatlanságok, a' Törvényszék őket a' Király kegyelmébe ajánlotta.

Gazdaságbéli Számadó, és Számvevő Tiszti Rendszabásokat előadó Oktatások, mellyekben a' két Magyar Hazá-

ban birtokos Uraságok Gazdaságait vizsgáló, és igazgató Fő Tiszteknek a Számadások körül szükséges Intézkedéseit a Számadóknak pedig azoknak rendes vezetésére szolgáló utmutatásokkal össze foglaltt Számadó Könyvek, Tanu Levelek, Laistromok, és Tabellák hasznos esmertetésit, úgy a Számadások vizsgálata, és bíráltatásának rendtartásait elő adja, és hosszas tapasztalásaiból meritve közre bocsátja

C s o n d o r J á n o s

Szám-vevő Tiszt, és a' Mélt. Gróf Tolnai Festetics György Ur ö Excellentiája' Urodalmi' Directiojának Assessora.

Ezen tzim alatt készült mint egy harmincz árkusokból álló munkámat szándékozom nyomtatás alá bocsátni, melly nem csak a' birtokos Uraságoknak, hanem minden rendű törvényes és gazdaságbéli Fő és Al Tiszteknek, még a' főbb Oskolákat gyakorló Ifjaknak is egyeránt hasznosnak ítéltetett.

Minthogy pedig környülállásaim, és az arról való előre gondoskodás, hogy tudhassam mennyidarabot kellessen nyomtatni, megkívánják, hogy e' munkának kiadására az előfizetés útját valoszsam; erre nézve ezennel a' nagy érdemű közönséget tudósítani bátorkodom, hogy ezen Munkára az előfizetés ideje ezen folyó esztendőben Június 15 dik napjáig fog tartani, melly idő folyta alatt 6 Forint Valtó Czédulával lehet praenumerálni az alább megnevezett Collector Uraknál: a' kik is alázatosan kérttetnek, hogy az előfizetéseket elfogadni, és a' Dunán innen való kerületbeliek Pestre a' Nemzeti Gazda kiadóhoz, Tek. Kis Szántói Pethe Ferentz Tábla Biró Urhoz, a' Dunán túl valók pedig magamhoz, vagy Kanisára Somogyi János Senator Urhoz legfeljebb 20. dik Júniusig az előfizető Urak neveivel együtt a' béveendő előfi-

zetéseket megküldeni ne terheltessenek. A' nyomtatványokat is ezen két helyről fogják annak idejében által venni, és a' kik 10 darabra előfizetést szereznek, egy szabad Exemplárt nyernek.

Az előfizetések' beszédésére pedig ezen tiszteltt Urak megkérttetnek:

- Bétsben Tek. Márton József Ur Magyar nyelv Prof. (am Bergel Nro. 518).
- Pesten Tek. Pethe Ferentz Tábla Biró Ur.
- Posonban Tek. Albrecht József Fiscalis, és Tiszt. Zsigmondi Prof. Urak.
- Egerben Tek. Ivánszky Antal Prof. Ur.
- Arad Várm. Tek. Peretsény Nagy László Ur.
- Bars. Várm. Tek. Sajdensvartz János Föld MÉRŐ Ur.
- Szegeden Tek. Veeres István Föld MÉRŐ Ur.
- Gyöngyösön Tek. Fleckel Károly Inspector Ur.
- Kétskéménen N. Szathmáry János Könyvkötő Ur.
- Vátzou Tiszt. Nagy Leopold Professor Ur.
- Esztergomban Tek. Zimányi Károly Controllor Ur.
- Győrött N. Sváiger András Könyváros Ur.
- Komáromban N. Földes István Könyvkötő Ur.
- Nagy Szombaton T. Pribely Ferentz Prof. Ur.
- Debreczenben N. Özvegy Csáthy Aszonyság.
- Kassán N. Vajda Pál Könyváros Ur.
- Késmárkon Tiszt. Genersich János Prof. Ur.
- Eperjesen Tek. Krieger Samuel Orv. Doctor Ur.
- Miskoltzon N. Molnár József Könyvkötő Ur.
- Munkátsón Tek. Illés Praefectus Ur.
- Nagy Váradon Tek. Falitzky János Prof. Ur.
- Nagy Károlyban T. Seftsik Aloys Director Ur.
- Sáros Patakon T. Rozgonyi József Prof.
- Szathmár Némethi T. Sándor Sándor Orv. Dr. Ur.
- Jász Berényben T. Mihálykovits József Fő Jegyző Ur.
- Báts Várm. T. Dömötör Pál Táb. Biró Ur.
- Baján N. Strombacher Osváld Könyvkötő Ur.
- Kolozsvárott N. Gutman János Könyváros Ur.
- Szebenben N. Hochmeister Márton Könyvnyomtató Ur.
- Tordason T. Sipos Pál Predikátor Ur.
- Pétsen T. Pajnádi József Senator Ur.
- Siklóson N. Tóby János Könyvkötő Ur.
- Tolnán T. Tóth Antal Tisztartó Ur.
- Földváron N. Léway Sámuel Könyvkötő Ur.
- Szekszárdon N. Untermüller Ignácz Könyvkötő Ur.
- Székes Fejér Váron T. Katona András Ur.
- Veszprimben Fő Tiszt. Horváth János Kánonok, és Apát Ur.
- Pápán T. Pápay Sámuel Tábla Biró Ur.
- Keszthelyen T. Ásbóth János T. Biró, és Praefectus Ur.
- Zala Egerszegen T. Fábján István Fiscalis Ur.
- Kanisán T. Somogyi János Senator Ur.
- Szombathelyen N. Zsoldos István Könyvkötő Ur.
- Soprouyban N. Szűgyi István Ur, M. Gróf Festetics Ur Szántartója.
- Zágrábban T. Rátz István Prof. és T. Biró Ur.
- Somogy Várm. Kaposvárott T. Tulman Antal Archivarius Ur, vagy Belezán magammal.

Költ Belezán, Febr. 7. dikén 1818.

Csondor János.